

ویژه کارکنان شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی شهر و روستا

شناسایی و مدیریت علف‌های هرز

معرفی مهمترین گونه های هرز مشکل ساز در فضای سبز به ترتیب نام تیره گیاهی

۳۴- نام علمی: *Alopecurus myosuroides* Huds.

نام تیره: Poaceae

نام انگلیسی: Slender foxtail

نام فارسی: دم روباهی کشیده

چرخه زندگی: یک‌ساله زمستانه

عادت رشدی: ایستاده

مرفولوژی: گیاهی علفی، یک‌ساله زمستانه به ارتفاع حدود ۶۰ سانتی متر که

توسط بذر تکثیر می‌گردد. برگ‌ها باریک و نوک تیز هستند. حاشیه این برگ‌ها دارای ناهمواری‌هایی ظریف می‌باشد. سطح زیرین آنها براق است. ساقه آن منفرد و یا چند تایی، بند بند، صاف و بدون کرک است. گل آذین سنبله، راست یا کمی خمیده، ظریف، سبز یا ارغوانی رنگ و شامل سنبلک‌هایی که پوشیده از کرک‌های ریز است. معمولاً ریشک‌های آنها بسیار کوتاه هستند. میوه گندمه بوده و بذره‌های آن ریز است.

محل و زمان رویش: این علف هرز عمدتاً خاص مناطق مرطوب بوده و گاه‌ها در فضای سبز کنار خیابان‌ها زیر درختان و درختچه‌های زینتی و نیز چمنزارها دیده می‌شوند. فصل گلدهی آن اواخر بهار و اوایل تابستان تولید بذر و دانه می‌نماید.

۳۵- نام علمی: *Bromus Tectorum* L.

نام تیره: Poaceae

نام انگلیسی: Downy brome

نام فارسی: علف پشمکی - جومیش

چرخه زندگی: یک‌ساله زمستانه

عادت رشدی: ایستاده

مرفولوژی: گیاهی علفی، یک‌ساله زمستانه با ساقه‌هایی ضعیف به صورت دسته ای و به ارتفاع حدود ۶۰ سانتی متر، که توسط بذر تکثیر می‌شود.

برگ‌ها باریک، به رنگ سبز روشن، نوک تیز و معمولاً دارای کرک‌های نرم و نسبتاً بلند و با کناره زبر است. پانیکول معمولاً باز و یکسویه بوده، سنبلک‌ها شامل ۴ تا ۸ گل، باریک و کشیده است. بذره‌های گیاه باریک و بلند هستند.

محل و زمان رویش: این گیاه غالباً در زمین‌های بایر و لم یزرع و چمنزارها مشاهده می‌شود. در باغات و بسترهای مختلف گیاهان زینتی به ویژه محصولات زمستانه نیز می‌روید. از دیگر گونه‌های جنس *Bromus* می‌توان به *B. danthonia* و *B. hirsuta* اشاره داشت.

۳۶- نام علمی: *Dactylis glomerata* L.

نام تیره: Poaceae

نام انگلیسی: Orchard grass

نام فارسی: علف باغی

چرخه زندگی: چند ساله

عادت رشدی: ایستاده

مرفولوژی: گیاهی چند ساله، به ارتفاع حدود ۱ متر که توسط بذر تکثیر می‌یابد. ساقه‌های آن متعدد، متراکم، صاف و بدون کرک است. لیگول (زبانک) در این جنس بسیار رشد کرده و بلند می‌باشد. گل آذین سنبله مانند و راست، سنبلک‌ها دارای انشعابات بسیار کوتاه و شامل ۲ تا ۵ گل که به شدت فشرده هستند. میوه گندمه بیضی یا بیضی کشیده که در قسمت پشتی گرد است.

محل و زمان رویش: این علف هرز به طور عمده در مزارع و مناطق مرطوب می‌روید. حاشیه نهرها و باغ‌ها و اطراف و زیر درختان زینتی از دیگر مناطقی است که این گیاه را می‌توان در آنها مشاهده کرد. فصل رویش و گلدهی آن بهار و تابستان از اردیبهشت تا تیر ماه می‌باشد.

۳۷- نام علمی: *Digitaria sanguinalis* (L.) scop

نام تیره: Poaceae

نام انگلیسی: Crab grass

نام فارسی: علف انگشتی - پنجه مرغی

چرخه زندگی: یک ساله تابستانه

عادت رشدی: ایستاده

مرفولوژی: گیاهی است یک‌ساله، به ارتفاع حدود یک متر که به طور عمده از طریق بذر تکثیر می‌یابد. برگ‌ها به رنگ سبز روشن است. ساقه‌ها از قاعده منشعب و تا حدی ضعیف هستند و به همین دلیل گره‌های پایینی ساقه با سطح زمین در تماس بوده و ممکن است تولید ریشه‌های نابجا کنند. گل آذین در انتهای ساقه و شامل سنبله‌های ضعیف و انگشتی شکل است. سنبلک‌ها معمولاً به صورت

جفت و بسیار متراکم که در یک طرف انشعابات گل دهنده (سنبله‌ها) قرار گرفته اند. بذرها به رنگ زرد روشن، دارای سطحی دانه دانه و بیضی شکل است.

محل رشد و پراکنش: این علف هرز خاص مناطق گرم و خشک است. به طور عمده در چمنزارها، باغها، حاشیه نهرها، مزارع و بسترهای گیاهان زینتی یافت می‌شود. فصل گلدهی آن خرداد تا شهریور ماه است.

۳۸- نام علمی: *Echinochola crus-galli* (L.)

نام تیره: Poaceae

نام انگلیسی: Barnyard grass

نام فارسی: سوروف

چرخه زندگی: یک ساله تابستانه

عادت رشدی: خوابیده تا ایستاده

مرفولوژی: گیاهی است علفی، یک ساله، به حالت ایستاده تا خوابیده که توسط بذر تکثیر می‌شود. برگ‌ها کشیده و در حاشیه زیر و خشن و در قاعده بدون زبانک و گوشوارک است. ساقه‌های آن راست و قوی بوده و تحت شرایط مناسب و در صورت تماس گره‌های پایینی با خاک ریشه‌های نابجا تولید می‌نماید و بدین ترتیب ساقه‌های متعددی تولید خواهد کرد. گل آذین این گیاه پانیکول و شامل سنبله‌هایی با سنبلک‌های تخم مرغی شکل، به رنگ سبز یا ارغوانی است. بذرها به رنگ زرد روشن و بیضی شکل که یک طرف آن متورم بوده و سمت دیگر آن مسطح است. جوانه زنی این بذرها در اوایل فصل بهار انجام می‌شود.

محل و زمان رویش: این گیاه خاص مناطق گرم و مرطوب بوده و جزو علف‌های هرز باغها و مزارع مختلف، حاشیه جدول‌ها و فضای سبز شهرها می‌باشد.

گونه دیگر این جنس *E. colonum* بوده که بر روی برگ‌ها دارای رگه‌های قرمز رنگ می‌باشد.

